

Een kleine investering in de mast

In een vorig artikel hebben we al eens aandacht geschonken aan een schade die in de duizenden euro's liep en voorkomen had kunnen worden middels een investering van enkele tientjes. Dat artikel ging over morsebediening. Er is een vergelijkbaar onderwerp en wel de mastschade. We bespreken hoe een kleine investering grote schades kan voorkomen.

Oorzaak en gevolg

Er zijn meer dan voldoende voorbeelden van mastschades waarbij er sprake is van een duidelijke oorzaak. Bijvoorbeeld een (bijna) aanvaring, het in een wedstrijd verstregeld raken van de verstaging, een breuk van een stag, het raken van een brug of een duidelijk geval van 'overbelasting van slecht materiaal'. Natuurlijk zijn er ook situaties waarbij de gevolgen duidelijk aanwezig zijn, denk aan een gebroken mast, een kapotte rolinstallatie of gescheurde zeilen, maar waarbij de verstaging nog intact is. Je kunt als expert het geluk hebben dat je de situatie aantreft zoals die is ontstaan bij de schade en er een direct verband gelegd kan worden tussen schade en oorzaak. Bijvoorbeeld een stag die is losgeschoten. Soms heeft men echter de boel al 'opgeruimd' en dan wordt het gissen. Vooral als er onderdelen als pennen van toggles, spanners of rolsystemen ontbreken. "Tja, die zijn misschien

bij het opruimen overboord gegleden," horen we dan vaak.

Borging van de pennen

Waar ik dan het meest in geïnteresseerd ben is: hoe was het met de borging van de pennen van de genoemde toggles, spanners en dergelijke gesteld? Als de mast overboord is gegaan kun je er vaak gif op innemen dat die borging bestond uit de alom bekende veerborgring. Deze veerborgring wordt standaard geleverd bij nieuwe spanners en dergelijke. Het gebruik op zich is prima als er maar niets of niemand in de buurt komt die de functie ervan teniet kan doen. Juist daar waar de verstaging op de wantputtingen is aangesloten is dat meestal niet het geval. Schoten lopen langs de wantputtingen en ook de bemanning kan, zeker met zwaar schoeisel, gemakkelijk in contact komen met die veerborgring. Er hoeft maar iets te gebeuren of de veerborgring wordt open-

getrokken. Bij een volgende aanraking met schoot of schoen wordt de ring uit de pen getrokken. Als er voldoende spanning op het stag staat, gebeurt er nog niets. Kom je echter stevig over één kant te zeilen dan kan het zomaar gebeuren dat de pen, inmiddels zonder borg, eruit valt. Vervolgens knalt tijdens de volgende overstagmanoeuvre zomaar de mast doormidden of overboord.

Simpele oplossing

De remedie tegen dit doemscenario: gebruik in plaats van de veerborgringen liever splitpennen en buig de splitpen volledig rondom de pen. Aftapen hoeft niet. Monteer - vanaf de borst gezien - de pen van buiten naar binnen en/of van voor naar achter. Op die manier houdt je goed zicht op hoe het met de splitpennen is gesteld. Pas ook op met verkeerde zuinigheid en gebruik de splitpen maar één keer. De goede tuiger zal ook niet anders werken.

Van Limburg Stirumstraat 150-160
7901 AT Hoogeveen
T: 088-2993400
info@garantex.nl / www.garantex.nl